

Posudek vedoucího práce

na bakalářskou práci Kateřiny Šmejkalové

„Obraz moderních čínských dějin v díle současného čínského spisovatele Yu Hua“

Posuzovaná práce podrobuje zevrubné analýze tři romány současného čínského spisovatele Yu Hua, *Žít* (Huozhe), *Dva liangy rýžového vína* (Xu Sanguan maixueji) a *Bratři* (Xiongdi) které shodně nabízejí příběhy odvíjející se na pozadí historického dění. Cílem analýzy je rozpoznat podobnosti a rozdíly literárního ztvárnění reality a tím i pojmenovat podobnosti a rozdíly výsledného literárního obrazu moderních čínských dějin, který zkoumaná díla předkládají čtenáři.

Metodologickým východiskem práce je analýza jednotlivých románů z pohledu typologicky odlišných literárních realismů - domácího (groteskního) realismu a západního (věcného) realismu. Výběr konkrétních děl je dán jednak jejich již zmíněným sdíleným rysem – jedná se fikční narativy odkazující k důležitým událostem a dějům moderních čínských dějin – a jednak jejich vzájemnou odlišností pokud jde o povahu fikčního světa.

Práce v první části podává ucelenou informaci o autorovi a jeho díle, podává synopse děje zkoumaných románů a shrnuje jejich sdílené i jedinečné charakteristiky. Dotýká se mimo jiné problematiky možného žánrového zařazení románů, která předznamenává vzájemnou odlišnost románu *Žít* na jedné straně a románů *Dva liangy rýžového vína* a *Bratři* na straně druhé.

Vlastní analýze románu je vyhrazena větší část práce, přičemž analýza samotného líčení historické reality či dějinných událostí, případně zkoumání podoby takového líčení, je jenom jedním z řady kroků, díky nimž autorka v závěru práce dochází k platným závěrům. Práce ve své analytické části postupně zkoumá celkovou výstavbu románů, užití narativní způsoby, povahu literárních postav a v neposlední řadě též sdílené motivy.

Analýza narativních způsobů užitých v jednotlivých románech se neomezuje na pojmenování vypravěčských typů či hierarchie promluvočných pásem, autorka práce zvažuje i další rysy vyprávění. Repetitivní způsob vyprávění je tak rozpoznán jako příznakový a přitahující pozornost k sobě samému. Současně je takový způsob vyprávění rozpoznán jako prostředek výstavby fikčního světa, který charakterizuje snížená realističnost a současně posílená grotesknost.

Uvedený přístup umožňuje, aby se analýza neomezovala na pouhé konstatování přítomnosti či nepřítomnosti líčení dějinných událostí v jednotlivých románech. Rozhodnutí o tom, do jaké míry jde o literární obraz realistického typu, mnohem více závisí na tom, kdo vypráví (vypravěč, postava), jakou povahu má vyprávění (zkratkovité, frázovité, generalizující) či které z dějinných událostí jsou zmiňovány.

Samostatná podkapitola analytické části je věnována postavám. Zaznamenaný výskyt vzájemně protikladných či naopak navzájem nerozlišených postav u románů *Bratři* a *Dva liangy rýžového vína* je jedním z dalších důležitých kritérií, díky nimž autorka uvedené romány může označit za fikční narativy groteskního typu. Kladem posuzované práce je mimo jiné to, že autorka pečlivě zvažuje řadu souvislostí, v případě „mluvící jmen“ postav např. poctivě konstatuje „neočekávanou“ převahu takových jmen v románu *Žít*.

Přínos komplexnosti prováděné analýzy se ukazuje v podkapitole věnované sdíleným motivům. Např. motiv krve, jenž by mohl být jednostranně interpretován jako motiv realistický, ve fikčním narativu groteskního typu přirozeně posiluje svoje symbolické vyznění.

Posuzovaná práce je napsána jasným a kultivovaným jazykem a obsahuje pouze minimum překlepů či chyb. Autorka pracuje s dostatečně rozsáhlou sekundární literaturou (v několika případech čínsko-jazyčnou). Přestože romány, které analyzuje, byly přeloženy do češtiny případně slovenštiny, autorka k citacím připojuje zdařilý vlastní, mnohdy přesnější či výstižnější překlad.

Dílicí výhrady: Podkapitola 5.1 (Členění románů) vyznívá poněkud samoučelně. V práci se občas vyskytuje zbytečně se opakující informace, např. o využití rámcujícího narativu v románu *Žít*.

Práci považuji za velmi zdařilou a navrhuji hodnocení 1.

Dušan Andrš

Praha, 29. 8. 2018